

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

- 1 "וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אֵלִישֶׁעַ מַה יֵשׁ לָךְ בְּבֵיתֶיךָ כֹּי, וַתֹּאמֶר אֵין
2 לִי כִּי-אֵם אֶסוּף שָׁמֶן", פִּירוּשׁ: שְׁתַּחֲרָקָה הַנְּשֵׁמָה מֵאֲלוּקוֹת עַד
3 כֹּדֵי כֵךְ שֶׁאֵין לָהּ אַהֲבָה וִירָאָה אוֹ הַשְּׂגָה בֵּאלוּקוֹת וְלֹא נִשְׁאָר לָהּ כִּי-אֵם
4 אֲלֹא עֵצֶם נְקוּדַת הַנְּשֵׁמָה (שְׁהִיא לֹא נִפְגַּמַת בְּשׁוּם מִצַּב).
5 "וַיֹּאמֶר גּוֹ' פְּלִים רִקִּים" גּוֹ',
6 פִּירוּשׁ בַּמַּעֲנָה לְזַעֲקָת הַנְּשֵׁמָה עַל
7 רִיחֻקָּהּ הַעֲצוּם מֵאֲלוּקוֹת, וְעַד שֶׁלֹּא
8 נִשְׁאָר לָהּ הַשְּׂגָה אוֹ אַהֲבָה וִירָאָה
9 לֵאלוּקוֹת, אוֹמֵר לָהּ הַנְּבִיאָה שְׁעִלֶיהָ
10 לְעַבְדּוֹ אַתְּ ה' בְּאוּפֵן שֶׁל 'כְּלִים רִיקִים':
11 כְּמֵאמַר רַב מְתִיבְתָּא רֵאשׁ
12 הַיְשִׁיבָה בְּגַן-עֵדֶן²⁴ אֲעָא דְלֵא
13 סְלִיק בֵּיהּ נְהוּרָא מְבַטְשִׁין
14 לֵיהּ, עֵץ שֶׁלֹּא עוֹלָה בּוֹ הָאוֹר (עֵץ
15 עֵבֶב שֶׁהָאֵשׁ לֹא נִתְפַּסֶּת בּוֹ), מְבַקְעִים
16 אוֹתוֹ לְהַתִּיכּוֹת קִטְנוֹת כְּךָ גּוֹפֵא
17 דְלֵא סְלִיק בֵּיהּ נְהוּרָא
18 דְנִשְׁמַתָּא מְבַטְשִׁין לֵיהּ²⁵
19 וְסְלִיק בֵּיהּ נְהוּרָא כֹּי' גּוֹף שֶׁלֹּא
20 עוֹלָה בּוֹ אוֹר הַנְּשֵׁמָה מְבַטְשִׁים
21 וּמְבַטְשִׁים אוֹתוֹ וְעוֹלָה בּוֹ הָאוֹר (שֶׁל
22 הַנְּשֵׁמָה). וְזֶהוּ עֵנֵן "פְּלִים"
23 רִקִּים" גּוֹ' שֶׁצָּרִיף הָאֵדָם הַמּוֹדֵעַ
24 לִירִיחוֹ מֵאֲלוּקוֹת לְהַתְּבַנֵּן
25 הַרְּבֵה²⁶ בַּמְצַבּוֹ הַחֲמוּר אֵיף
26 שֶׁהוּא פְּלִי רִיקָן, פְּלִי שׁוּם
27 דַּעַת הַשְּׂגָה בֵּאלוּקוֹת בַּמַּחְשָׁבָה וּבְלִי
28 שׁוּם דְחִילוֹ וְרַחֲמֵימוֹ אַהֲבָה
29 וִירָאָה, רַגֵּשׁ לֵאלוּקוֹת כְּלָב,
30 וְיִתְמַרְמַר וַיִּצְטַעַר מְאֹד עַל
31 רַחֲמוֹ וַיִּצְעַק אֶל הַנְּבִיאָה וַיִּבְקַשׁ
32 וַיַּחֲתֵן עַל רַחֲמוֹ מֵאֲלֵקִים
33 חַיִּים מְקוֹר חַיִּים, וְאַחֲרֵי-כֵן
34 לְאַחַר שִׁיבְטֵל וַיִּבְטַשׁ אֶת הַיִּישׁוֹת
35 וְהַמְצִיאֹת שֶׁלּוֹ יָבֵא לִיתְרוֹן
36 הָאוֹר מִן הַחֶשֶׁךְ²⁷, דוּקָא בְּגַלְל
37 שְׁתַּחֲרָקָה מְאֹד, יְבוֹא בְּסוּפוֹ שֶׁל דְּבוֹר
38 הַתְּקַרְבוֹת גְּדוּלָה מְאֹד, כִּשְׁם שְׁאוֹר
39 הַמֵּאִיר מִתּוֹךְ חֲשִׁיבָה יֵשׁ לוֹ מַעֲלָה
- 1 בְּבֵיתֶיךָ כֹּי, וַתֹּאמֶר אֵין לִי כִּי-אֵם אֶסוּף שָׁמֶן,
2 פִּירוּשׁ: שֶׁאֵין לָהּ כִּי-אֵם עֵצֶם נְקוּדַת הַנְּשֵׁמָה.
3 "וַיֹּאמֶר גּוֹ' פְּלִים רִקִּים" גּוֹ', פִּירוּשׁ: כְּמֵאמַר רַב
4 מְתִיבְתָּא בְּגַן-עֵדֶן²⁴ אֲעָא דְלֵא סְלִיק בֵּיהּ נְהוּרָא
5 מְבַטְשִׁין לֵיהּ, כְּךָ גּוֹפֵא דְלֵא סְלִיק בֵּיהּ נְהוּרָא
6 דְנִשְׁמַתָּא מְבַטְשִׁין לֵיהּ²⁵ וְסְלִיק בֵּיהּ נְהוּרָא כֹּי'.
7 וְזֶהוּ עֵנֵן "פְּלִים רִקִּים" גּוֹ' שֶׁצָּרִיף לְהַתְּבַנֵּן
8 הַרְּבֵה²⁶ אֵיף שֶׁהוּא פְּלִי רִיקָן, בְּלִי שׁוּם דַּעַת
9 בַּמַּחְשָׁבָה וּבְלִי שׁוּם דְחִילוֹ וְרַחֲמֵימוֹ, וַיִּתְמַרְמַר מְאֹד
10 עַל רַחֲמוֹ וַיִּצְעַק אֶל הַנְּבִיאָה עַל רַחֲמוֹ מֵאֲלֵקִים
11 חַיִּים מְקוֹר חַיִּים, וְאַחֲרֵי-כֵן יָבֵא לִיתְרוֹן הָאוֹר
12 מִן הַחֶשֶׁךְ²⁷, כִּי בְּאֵמַת לְאֵמַתוֹ - יֵשׁ יְתְרוֹן לְאוֹר
13 כְּשֶׁהוּא מִן הַחֶשֶׁךְ דְּוִקָּא. וְזֶהוּ "וַיִּבְנֶיךָ תַּחֲנִי
14 בְּנוֹתֶר"²⁸. "אַתָּה" הוּא עֵצֶם הַנְּשֵׁמָה, "וַיִּבְנֶיךָ" הֵם
15 דְחִילוֹ וְרַחֲמֵימוֹ שֶׁבְּכָל נְשֵׁמָה - "תַּחֲנִי בְּנוֹתֶר"
16 בְּיְתְרוֹן אוֹר מִן הַחֶשֶׁךְ. בֵּן יִבְנֶנּוּ ה', בֵּן יִהְיֶה-
17 רְצוֹן, אֲמֵן (עַד-כֵּן לְשׁוֹנוֹ).
18 ג) וַיֵּשׁ לְהוֹסִיף, שְׁעֵל-פִּי הַמְּבַאֵר בְּמֵאמַר הַנְּבִיאָה, יֵשׁ
19 לְבָאָר הַקָּשֶׁר וְהַשְּׂיִכּוֹת שֶׁל
20 הַתְּחַלַּת הַהִפְטָרָה (וְאִשָּׁה אַחַת וְגו') עִם הַתְּחַלַּת
21 פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ, וַיִּרְא אֶלֶי הַנְּבִיאָה,
22 שֶׁבְּפִשְׁטוֹת הָעֵנִינִים, הַשְּׂיִכּוֹת שֶׁל הַהִפְטָרָה זֹאת
23 לְפָרֶשֶׁת הַשְּׁבוּעַ הַיָּמִי, בְּגַלְל שֶׁבְּהִפְטָרָה מְסוּפָּר אֹדוֹת בֵּן
24 הַשְּׂוֹנְמִית, שֶׁאֵלִישֶׁעַ הִבְטִיחַ
25 לָהּ "אַתָּה חוֹבֶקֶת בֵּן"²⁹, וְגַם
26 לְאַחֲרֵי-כֵן כֹּסֵר הֵבֵן מֵת פְּעַל
27 שְׂיִהִיָּה קִיּוּם לְהֵבֵן כֹּי'³⁰
28 וְהַחֲיִיהָ אוֹתוֹ. וְזֶהוּ בְּדוּגְמַת
29 הַסְּפוּר בְּפָרֶשֶׁת אֹדוֹת יִצְחָק,
30 שֶׁהִמְלִיךָ בִישֵׁר "וְהִנֵּה בֵּן
31 לְשָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ"³¹. וְגַם בְּנוֹגַע
32 לְקִיּוּמוֹ שֶׁל הַבֵּן, כְּדֹאִיתָא כִּפִּי
33 שְׁמוּבָא בְּמִדְרָשׁ³² עַל הַפְּסוּק³³
34 "וַיַּעַשׂ אֲבָרְהָם מִשְׁתָּה
35 גְּדוּלָה", שֶׁהִמְשִׁיחַ נַחֲשָׁב "גְּדוּלָה" כִּי
36 "גְּדוּלָה הַדּוֹר" הַשְּׁתַּחֲפוֹ בּוֹ, עוֹג וְכָל

באלקות, הנה עוד זאת, בא לקחת את שני ילדי לו לעבדים, שהאהוי"ר יהיו כו'. (23) בלקוט"י: פי' בפנימיות. (24) זח"ג קסח, א. (25) עפ"ז יומתק התרגום ואגדה (הובא ברד"ק שם ד, ו) שכללות הכלים, הביאו לה מאני תבירי, ומתחברי במימרא דה', ויצקה השמן גם בהם. (26) כנראה זהו פירוש: אל תמעיתי. (27) ע"פ לשון הכתוב - קהלת ב, יג. וראה ספר הערכים חב"ד ערך אור - ביחס לחושך ס"ח. וש"נ. (28) ראה גם לקו"ת ס"פ מסעי. (29) מלכים-ב ד, טז. (30) שם, לה. (31) פרשתנו יח, י. (32) ב"ר פנ"ג, י. (33) פרשתנו כא, ח.